

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GRUODIS - DECEMBER 28, 1989

Nr. 252

Gorbačiovas grasina kraujo praliejimu

Lietuva neturinti teisės atsiskirti

Maskva. — Šeštadienį Sovietų Sąjungos prezidentas Michailas Gorbačiovas pasakė labiausiai nerimą keliančią kalbą nuo to laiko, kai jis perėmė šias pareigas. Kai komunistiniame pasaulyje vyksta žaibiški pasikeitimai, Sovietų vadas pasiūlė Rumunijos sukilėjams, kurie kovoja už savo krašto laisvę, humanitarinę pagalbą, bet jis pagrasino tiems, kurie nori atsiskirti iš Sovietų Sąjungos, kad jų pastangos ir žygiai privės prie nesutarimo, kraujo praliejimo ir mirties.

Netikėtoje savo kalboje, kalbėdamas Liaudies Deputatų Kongrese, Gorbačiovas grynė Rusijos žmones kaip „nuoširdžius ir humaniškus“, bet jo balsas drėbėjo ir jaudinosi, kai jis sakė netoleruosiantis Baltijos sąjūdžių ir Kaukazo žmonių veiklos, kurie nori atsiskirti iš Sovietų Sąjungos. Jis pasmerkė tautinius judėjimus visoje sąjungoje, o ypač Baltijos respublikose — Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, praneša AP, Reuterio, prancūzų, vokiečių ir pačių Sovietų žinių agentūros.

Gorbačiovo grasinimas

„Aš esu įsipareigojęs leninistiniams tautų atskirymams teisės supratimui, kuris sudaro pagrindą sąjungos suformavimui“, kalbėjo Gorbačiovas, „bet aš esu įsitikinęs, jog mūsų laikais daryti apsisprendimą atsiskyrimo būdu, yra sąjungos išskaidymas, nustatymas žmonių vieno prieš kitą ir vedas į nesutarimą, kraujo praliejimą ir mirtį“. Ir jis pridėjo, kad „tai yra kaip tik to atsiskyrimo norintųjų tikslas, kurių yra visose respublikose“.

Tai pats griežčiausias jo pareiškimas prieš atsiskyrimą, ir atrodo, jog sakytų, kad bet koks formalus atskilimas nuo Maskvos baigtis riaušėmis.

Tą dieną, kai Sovietų žmonės galėjo televizijoje matyti necenzūruotus vaizdus iš Rumunijos ir daugelis buvo apstulbę, kas darosi Buchareste ir kituose jų miestuose, Gorbačiovas buvo paskelbtas „Time“ žurnalo šios dekadės žmogumi, ir štai jis išleido skirtingus pareiškimus žmonėms.

Rumunams, kovojantiems prieš Ceausescu saugumo dalinius, kurie pašalino jį iš valdžios, Gorbačiovas pažadėjo medicininę pagalbą ir paramą iš Varšuvos pakto kraštų.

Lietuvai ir kitoms Sovietų respublikoms, norintioms atsiskirti iš Maskvos, pagrasino, kad to nedarytų, nes joms negali būti demokratinės teisės apsispręsti. Gorbačiovas specialiai rūšinosi dėl Lietuvos Komunistų partijos, kuri gruodžio 20 pasisakė už nepriklausomos Lietuvos valstybę. Jis tarėsi su Politbiuro nariais ir nutarė suvesti Centro Komiteto posėdį išdiskutuoti susidariusių padėčių.

Ar tik glasnost ir perestroika...

Savo kritikams Gorbačiovas bravūriškai atsakė, jog tik glasnost ir perestroika, bet ne stalinizmo numalšinimas arba posūkis į kapitalizmą, yra tikroji garantija, kad Sovietų Sąjunga laimės. Kalbėdamas sovietiška kabineto parlamente, jis pasakė,

jog kai kurie jį kaltina veidmainiavimu ir kad jo politika esanti sugriauti Komunistų partiją ir pačią Sovietų Sąjungą. „Kai kas nori įtikinti, kad aš dirbu kam nors kitam, kad aš noriu sugriauti partiją, valstybę ir palaidoti socializmą. Aš atmetu tai. Sakoma, kad Gorbačiovas sėdi ant dviejų kėdžių, bet aš sakau viešai, kad aš sėdžiu savo kėdėje ir ne toje, kurią jūs man davėt, bet savo pozicijos kėdėje. Aš esu komunistas, įsitikinęs komunistas. Kai kam gal tai yra fantazija, bet man yra mano pagrindinis tikslas. Aš tuo didžiuojuosi“.

Vienu metu, kai jis kalbėjo, viceprezidentas A. Lukjanovas, kuris sėdėjo šalia jo, bandė jį suraminti.

Psichologiškai nepasiruošę

Užsienio žurnalistai primena, jog Baltijos deputatai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos jau pasmerkė nelegalų savo respublikų įjungimą į Sovietų Sąjungą 1940 m. Vytutas Landsbergis, Sąjūdžio pirmininkas, kaip rašo „Sun Times“ gruodžio 24 d., pasakė savo pasikalbėjime, jog Gorbačiovas ir Centro Komiteto partijos vadovybė yra „psichologiškai nepasiruošę“ tiems įvykiams Lietuvoje, „nežiūrint, jog jie žinojo, kad tie dalykai įvyks ir kad partija respublikoje bus visiškai sužlugdyta, jei nepasikeistų padėtis“.

Manoma, kad Centro Komitetas išleis lietuvių komunistus kritikuojanti pareiškima, bet kai kurie lietuviai mano, kad vadovybė gali palaikyti mažas rusų ir lenkų komunistų grupes, kurie nusprendė pasilikti lojalūs Maskvai ir kurie pirmininku išrinko Vladislavą Švedą. „Tai yra penktoji kolona ir ją palaikymas būtų nelaimė“, pasakė Landsbergis.

Paskutinėmis mūsų žiniomis, kabelinė televizijos stotis pranešė, kad Gorbačiovas vyksta į Lietuvą. Pakeisti Brazauską?

Iki pasimatymo Lietuvoj

Maskva. — Sovietų Sąjungos prezidentas Michailas Gorbačiovas, kaip praneša laikraščiai, televizija ir žinių agentūros, kitą savaitę lankysis Lietuvoje. Pranešama taip pat, jog po Centro Komiteto posėdžių, kuriuose buvo nagrinėjamas Lietuvos Komunistų partijos atsiskyrimas nuo sąjunginės partijos, Gorbačiovas telefonavo Algirdui Brazauskui, kuris yra jau atsiskyrusios Lietuvos Komunistų partijos pirmininkas, ir pasikalbėjimas buvęs malonus. Jo metu Gorbačiovas pasakė Brazauskui: „Aš spaudžiu jūsų dešinę“ ir tarėsi iki pasimatymo Lietuvoje. Plačiau apie tai rytų.

— Bostono miesto meras Raymond Flynn pasirašė įsakymą draudžiantį pirkti Shell Oil kompanijos produktus šiame mieste tol, kol Shell kompanija nenustos prekiauti su Pietų Afrika. Bostonas yra pirmasis miestas, kuris išleido tokio pobūdžio įsakymą.

Antradienį prie Vilniaus katedros, kaip matomė šioje nuotraukoje, demonstravo penkiasdešimt tūkstančių lietuvių, kurie pasisakė už Lietuvos Komunistų partijos atsiskyrimą nuo Maskvos.

Prel. S. Morkūnas vėl padėjo Lietuvai

New Yorkas. (LIC) — Lietuvių Katalikų Religines Šalpos pirmininkas vysk. P. Baltakis, OFM, neseniai susilaukė iš Sioux City, Iowa, Šv. Kazimiero parapijos klebono prel. Simono Morkūno 25,000 dolerių čekio. Savo laiške prel. Morkūnas prašo persiųsti 3,000 dol. statomai Naujos Akmenės bažnyčiai, 3,000 dol. Lietuvos Caritas organizacijai, 3,000 dol. Šv. Juozapo bažnyčiai, Kaune, statybai, ir 3,000 dol. Žemaitkiemio Šv. Kazimiero bažnyčiai. 13,000 dol. prel. Morkūnas palieka Religines Šalpos pirmininko vysk. Baltakio nuožūrai padalinti.

Prel. Morkūnas Kaune nepriklausomybės laikais pastatė prie garsiosios Prisikėlimo bažnyčios senelių prieglaudą ir visiems žinomas kaip uolus kunigas, taurus lietuvis, sumanus organizatorius. Per 37 metus savanoriškai ir be atlyginimo jis atlieka sekretoriaus, padalinio.

Pernai, atsižvelgdamas į uolius visus kun. Morkūno nuopelnus, popiežius Jį pakėlė į prelatus. 1990 m. vasario 16 d. prelatas minės 88 gimtadienį. Nors fizinės jėgos ne tokios, kokios kadaise buvo, bet jis pilnas energijos ir sumanumo.

Įtampa tarp Vilniaus ir Maskvos didėja

Vilnius. 1989 gruodžio 27. (LIC) — Sąjūdžio Informacijos Agentūra iš Vilniaus vakar pranešė, kad Komunistų partijos Centrinio Komiteto Plenumas, Gorbačiovo specialiai sukvietas Maskvon aptarti Lietuvos Komunistų Partijos nutarimą atsiskirti nuo Maskvos, vakar baigėsi.

Vilniuje apie 50 tūkstančių žmonių susirinko katedros aikštėje išreikšti pritarimą Lietuvos partijos atsiskyrimui nuo Maskvos. Po dviejų dienų diskusijų, plenumas Maskvoje atidėjo sprendimą, nutardamas pasiųsti aukšto rango delegaciją Lietuvon ištirti faktus. Sąjūdžio Informacijos agentūra praneša,

TRUMPAI IŠ VISUR

— Panamoje federaliniai Amerikos pareigūnai tikrina pabėgusio gen. Noriega finansų ir bando sulaukyti bankuose sąskaitas, norėdami nustatyti, kiek jis yra uždirbęs iš narkotikų pardavimo. Žinoma, kad jis turi pinigų Europos bankuose. Jo turtais siekiama nuo 200 iki 300 ml. dol.

— Gen. Noriega, buvęs Panamos diktatorius, turi ūkį Prancūzijoje, liuksusinį butą Paryžiuje, atskirus rūmus Panamoje ir kelis pastatus Dominikonų respublikoje. Surasti duomenys, kad jis turi 10 ml. dol. Liuksemburgo banke ir priėmė išmokėjimus iš Kolumbijos Medellino banko už patarnavimus narkotikų pirkliams.

— Jungtinėse Tautose Sovietų Sąjunga ir Kinija pasiūlė smerkiančią Saugumo taryboje rezoliuciją už Amerikos įsikišimą į Panamos reikalus, pašalinant gen. Noriegą. Britanija, Prancūzija ir Amerika panaudojo veto teisę ir tas klausimas Saugumo taryboje nebuvo svarstomas.

— Panamoje daugiau kaip 1,000 savanorių užsiregistravo tarnauti naujojoje policijoje ir dalis jau pradėjo patruliuoti gatvėse. Gyvenimas pradeda įeiti į normalias vėžes.

— Rumunijoje, kaip praneša Bucharesto radijas, kariuomenės surado kankinimų kameras, kuriose buvo kankinami prieš Ceausescu režimą pasisakę žmonės.

— Jeruzalėje lankėsi anglikonų arkivyskupas Desmond Tutu iš Pietų Afrikos, kuris taip pat buvo ir Betlėjeje ir pasiūlė Izraeliui ir palestiniečiams savo pagalbą taikos klausimuose.

— Maskvoje, kur pirmą kartą susirinkę žydų delegatai turėjo savo suvažiavimą, maždaug 200 rusų ir palestiniečių susirinko ir pravedė demonstracijas skanduodami „Sionistai, rami! Sionistai, išvažiokite!“.

— Albanijoje prieš 10 dienų įvyko demonstracijos ir daug žmonių suimta ir uždaryta koncentracijos stovyklose, praneša prancūzų žinių agentūra. Demonstrantai ir ten pradėjo reikalauti demokratijos.

jog Brazauskas iš Maskvos per Lietuvos radiją spėjo, kad delegacijai greičiausiai vadovaus pats Gorbačiovas.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Sudarė priežiūros komitetą

Maskva. — Šeštadienį Gorbačiovo pastabos sesijoje sukėlė aštrius debatus, norint sudaryti konstitucinį komitetą, kuris prižiūrėtų, kad tautybių ir respublikų įstatymai sutiktų su Sovietų Sąjungos Konstitucija ir jai nesipriešintų.

Reuterio žinių agentūros pranešimu, Baltijos respublikų deputatai priešinosi tokio komiteto sudarymui, sakydami, jog tokio komiteto suformavimas yra dar per anksti, kadangi Kongresas pats dar tebediskutuoja Sovietų Konstitucijos punktus ir ryšius tarp Kremliaus ir 15 respublikų. Dar daugiau, tie deputatai aiškiai priminė, kad Baltijos respublikų parlamentai yra nutarę, kad jų įstatymai viršija Sovietų Sąjungos įstatymus ir todėl toks komitetas dabar nereikalingas. Nežiūrint šių argumentų, komitetą buvo nutarta sudaryti ir už jį balsavo 1,647 deputatai prieš 166 balsai, 115 susilaikius.

Partija vis dar neklaidinga

Debatų metu Gorbačiovas apkaltino „provokatoriškais ėjimais“ kai kurių respublikų veiksmus, kad gautų didesnę autonomiją iš Maskvos, bet jis apeliavo į visus išlaikyti sąjungą. Sovietų prezidentui nepatiko Ukrainos deputato Valentino Karasyppo reikalavimas atšaukti Komunistų partijos konstitucinę garantiją partijai vienai valdyti kraštą.

Ir Gorbačiovas laimėjo deputatus, įtikindamas juos, kad tik Komunistų partija gali išvesti kraštą iš dabartinės krizės.

Gorbačiovas kritikavo tą tarpregioninę grupę arba deputatų opoziciją, kuriai pritarė ir neseniai miręs Sacharovas, kad jos buvimas yra partijos skaldymas ir kenkimas kraštui. Ir tada jis grynė rusų žmones, kurie esą neteisingai kaltinami, kad jie daugeliu atveju esą atsakingi už dabartines Sovietų politines ir ekonomines problemas. „Rusijos žmonės nėra kalti dėl to, kas atsitiko rusams ir kitiems žmonėms krašte“ ir susilaukė plojimų, bet kad „tai priklausą nuo daugelio priežasčių, kurios buvo porevoliuciniame periode“.

Dvigubas matas

Prancūzų žinių agentūra pastebi, jog Gorbačiovas pritaria Rytų bloko sąjungininkams, kad jie gali apspręsti savo politinį ir socialinį likimą, bet jis atsisako pritariti visai panašiams laisvo apsisprendimo sąjūdžiams tose respublikose, kurios buvo prievarta įjungtos i Sovietų Sąjungą. Sovietų vadas rūstiai grasino Lietuvos Komunistų partijos oficialiems pareigūnams, kodėl jie vadovavę savo nariams, kurie balsavo atsiskirti nuo Maskvos, suorganizuodami savo Lietuvos Komunistų partiją.

Komunistas tebevadovauja rumunams

Viena. — AP žinių agentūra praneša, jog Rumunijos Komunistų partijos aukšto rango pareigūnas Ion Iliescu, kuris šiuo metu vadovauja laikinajai rumunų vyriausybei, yra geras Sovietų prez. Gorbačiovo draugas. Iliescu, 59 m. amžiaus, buvo iš partijos sekretoriaus pareigų atleistas ir dirbo spaustuves direktoriaus pareigose. Jis šeštadienį pranešė rumunams, kad buvęs jo viršininkas Ceausescu areštuotas. Jis taip pat pranešė, jog yra suorganizuotas Tautinis Išlaisvinimo komitetas, kurį jis per televiziją pavadino „nauju valstybės organu“.

Maskvoje jis studijavo hidrologiją ir baigė prekybos administracijos kursą. Ten ir susipažino su Gorbačiovu. Jis vadovavo Komjaunimo organizacijai ir propagandai, bet vėliau buvo pažemintas ir atleistas iš Centro komiteto. Susipyko su Ceausescu žmona partijos posėdyje ir nuo tada prasidėjo jo nesėkmės. Tik pažintis su Gorbačiovu jį išgelbėjo nuo kalėjimo. Jis negalėjo pakęsti asmeninio Ceausescu kulto ir dažnai nevykdavo įsakymų iš Bucharesto. Jis kreipdamasis niekada nenaudojo žodžio „draugas“. Idomu, kad jis nepasirašė grupės intelektualų laiško kovo mėnesį, kuriuo buvo pareikštas protestas prieš žmogaus teisių nužmionius pažeidimus ir despotišką Ceausescu valdymą. Jis pranešė, kad nauji rinkimai

numatomi balandžio mėnesį. Daromi priekaištai, jog provizorinėje vyriausybėje yra daug komunistų ir Vakaruose siūloma su jais laikytis atsargiai. Prisimintina, kad Rumunija labai mažai tepažįsta demokratijos sistemą.

Kinijoje grąžino bažnyčią

Beijingas. — Kinijos komunistų vyriausybė suteikė sostinės katalikams kalėdinę dovaną — grąžino Šv. Mykolo bažnyčią, kuri buvo daugiau kaip tris dešimtmečius nusavin-ta. Vysk. Fu Tieshan tą bažnyčią vėl pakonskavo, dalyvaudant daugiau kaip 200 katalikų. Pamaldos buvo laikomos lotynų kalba. Vyskupas kinų katalikus prašė melstis už „pastovumą ir vienybę“ — tie žodžiai dažnai naudojami kinų komunistų vyriausybės, kuri numalšina birželyje studentus, norinčius Kinijoje įvesti demokratiją. Grąžinta bažnyčia yra pastatyta 1902 m. aptarnauti užsienio diplomatams. Komunistai 1958 m. iš jos padarė mokyklą. Beijinge esama maždaug 40,000 kinų katalikų.

KALENDORIUS

Gruodžio 28 d.: Agapė, Kantvilas, Kamilė, Ema, Mingailė, Linksmuolis, Vaidilutė, Vyga.
Gruodžio 29 d.: Tomas kantenburietis, Dovydas, Gražvydas, Teofilė, Gaja, Gentvainas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:27. Temperatūra dieną 39 L, naktį 26 L.

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

ANN JILLIAN VIDURIO ATLANTO VYČIŲ TARPE

1989 metų liepos 26 dieną televizijos ir filmų žvaigždė Jūratė Nausėdaitė — Ann Jillian, mūsų pasididžiavimas ir džiaugsmas, programa Trump Plaza Casino Atlantic City, NJ, sutraukė daugiau negu 800 svečių. Svečių tarpe dalyvavo arti 50 Lietuvos Vyčių iš 12, 41, 109 ir 152 kuopos.

Ann scenoje pasirodė juokdario drabužiuose. Pasirodymo tema buvo — „Juokis!“, ir tai ji išryškino pirmoje ir paskutinėje dainose.

Jūratė pranešė, kad publikoje dalyvauja Lietuvos Vyčiai ir sudainavo lietuvišką dainelę, kurią publika palydėjo aplodismentais ir šūkiu „Lietuva! Lietuva!“. Vienos valandos pasirodyme publika žavėjo daina ir šoku. Ji yra aukšto lygio aktorė, ir turime džiaugtis, kad ji didžiuojasi lietuvių kilme.

Pasirodymui pasibaigus, lietuviškais tautiniais drabužiais pasipuošę Vidurio Atlanto Lietuvos Vyčių pirmininkas Jonas Adomėnas ir Elena Matulonė Jūratei iškėdė didelę puokštę rožių. Jonas trumpai ją pasveikino angliškai, o Elena — lietuviškai.

Vakaro programa tuo nepasibaigė. Po pasirodymo Ann Vyčius priėmė atskirai — su bučiais, nuotraukomis, lietuviška daina, autografais ir kt. Neužmirština tai, kad jos vyras, nors ir italas, prakalbėjo ir mus lietuviškai! Reikia džiaugtis jų abipuse meile.

Elena Matulonė

Ann Jillian, po koncerto Atlantic City, džiaugiasi susitikusi su Riverhead 152 kuopos Lietuvos Vyčiais ir Angelos Minsevitch bei Beatrice Lucka bei juos apdovanojantis marškinėliais su lietuviškų tautinių šokių šokėjų poros vaizdeliu.

DETROITO ŽINIOS

SENATORIUS D. RIEGLE PAS BALTUS

Gruodžio 15 d. sen D. Riegles su savo asistentu tautybių reikalams G. Papazian atvyko į adv. K. Miškinio įstaigą, esančią Oakland, Michigan, ir čia turėjo pusantros valandos trukusias diskusijas su Michigano valstijos Baltų komitetu Baltijos kraštų laisvinimo reikalu. Lietuvių delegacija sudarė DLOC ir Michigano Baltų komiteto pirmininkas adv. K. Miškinis, to komiteto narė dr. S. Miškinienė ir Detroito Lietuvos vyčių

ŠV. KAZIMIERO GILDIJA

Žvelgdami į istorijos lapus, su pasididžiavimu ir nuostaba išsidėmėme savo lietuvių protėvius, daugiau negu 600 metų kovojusius už tikėjimą ir Bažnyčią prieš įvairius priešus ir niokotojus.

Taip pat su nuostaba žvelgiamė į savo imigrantų tėvų ir bėgusių pasiekimus: jie įstengė ne tik išauginti dideles šeimas mažomis pajamomis, bet padėjo pastatyti mokyklas, bažnyčias ir vienuolynus. Dar reikšmingesnis mūsų protėvių — angliakasių, fabriku darbininkų, tekstilės įmonių darbuotojų — pasiekimas yra tai, jog jie savo sūnus ir dukras ragino stoti į dvasininkų gretas, tuo būdu stiprindami ryšį su Bažnyčia.

Mūsų protėviai turėjo nemažai pasiaukoti visa tai įvykdyti. Dabar atėjo mums laikas tęsti tą garbingą tradiciją. Praeityje esame nemažai paaukoję mūsų tėvų įsteigtų institucijų išlaikymui, tačiau ta auka buvo dėka mūsų gero gyvenimo ir nemažų pajamų, todėl jos negalime lyginti su protėvių auka. Mūsų neatidėliotino demesio reikalauja Romoje esanti Pontifikalinė lietuvių kolegija. Ji yra mūsų Lietuvos Vyčių Visuotiniame suvažiavime išnūnyta, taigi atėjo laikas atlikti tai, ką esame pasižadėję Dievui ir Tėvynei.

Padėti remti šios institucijos gyvavimą yra įsisteigusi Šv. Kazimiero gildija. Ši organizacija siekia ne tik Lietuvos Vyčių, bet ir kitų lietuvių

kilmės asmenų paramos Amerikoje, Kanadoje ir Australijoje.

Gildija šviečia žmones apie kolegijos svarbą vaidmenį Lietuvos Bažnyčios gyvenime ir lietuvių bendruomenės puoselėjimui išeičioje. Be to, gildija remia pastangas sudaryti palankias galimybes pašaukimams ir kunigų ir religiniam darbui, tos kolegijos seminariams bei kunigams, gilinantiems studijas, padedant pragyvenimui. Bus ieškoma finansinės šalpos kolegijos rūmų remontui, kurių yra daug ir gana reiklų.

Raginame visas Vyčių apygardas, kuopas bei pavienius narius įsirašyti į gildiją. Iš savo pusės, raginkite kitus šeimos narius bei draugus jon stoti.

Narystės kategorijos įvairios, būtent, benefaktorius yra asmuo, paaukojęs tarp vieno ir šešių tukstančių dolerių, sponсорius — nuo pusės iki viso tukstancio, patronas — nuo šimto iki penkių šimtų dolerių, mecentas — nuo 26 iki šimto dolerių, o narys — 25 doleriai. Galima taip pat stoti į gildiją, pasizadant remti kunigą, ar seminaristą, arba įvykdyti kokį nors ypatingą kolegijai naudingą projektą. Ateityje bus pranešta kaip galima kolegijai užrašyti palikimus.

Viliamės, kad visi prisidės rimtu pamatymu bei malda ir auka. Prisiminkime ir įamžinkime protėvių pasiaukojančius darbus Bažnyčios išlaikymui.

Čekius galima siųsti: The Saint Casimir Guild, 85-22 159th St., Jamaica, NY 11435. Daugiau informacijų galite gauti: The Saint Casimir Guild, c/o Robert S. Boris, 4970 Brookdale Drive, Bloomfield Hills, MI 48013.

Robertas S. Boris

PAMINKLAS LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJAMS BROCKTONE

Brocktono miesto apylinkės parapiečiai planuoja lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčios šventoriuje statyti žuvusiems Lietuvos laisvės gynėjams atminti paminklą. Paminklo pamatams žemės prakasimo iškilnėse dalyvavo išeičių lietuvių katalikų vyskupas Paulius A. Baltakis. Planuojama paminklą pastatyti iki šių metų rudens.

Jau kurį laiką lietuvių bendruomenės nariai gvildeno mintį statyti paminklą, pagerbti Tėvynės laisvei gyvybę paaukojusius. Parapijos klebonas kunigas Petras Šakalis skatino tokią mintį ir ragino ją įgyvendinti. Turėdami toki užnagari, parapiečiai įsteigė Paminklo statymo fondo komitetą ištirti galimybes tolimesnei veiklai. Šiuo metu komitetas jau yra angažavęs įvairius iškilnes bendruomenės asmenis bei organizacijas.

Iš įvairių konkurse pateiktų projektų buvo parinktas menininko Juozo Stasaičio. Obelisko formos paminklas bus vainikuotas siltilizuotu lietuvių kryžiumi. Sovietų Sąj., Baltijos tautoms bandant išsikvoti didesnes laisves ir pagrindines žmogaus teises, yra tinkamas laikas išreikšti pasididžiavimą tėvynės kankiniais. Praeities herojus dera pagerbti, nes jų auką negalime skaityti bergždžia.

Visus straipsnius iš anglų kalbos vertė šio skyriaus redaktorius Aleksandras Pakalniškis, Jr.

MILIJONAI RAUDONAJAM KRYŽIUI

JAV Raudonasis Kryžius pasiskelbė, kad uragano, nusiautausio Kalifornijos šiaurinę dalį, nukentėjusiems paremti surinko 98.7 mil. dol. aukų.

PONAS ŠEDAS

(Pro Memoria)

J. KATINAS, N.P.

Ponia Vilana šį rytą anksti pabudo. „Keista“ — galvojo ponias Vilana — „Kartais, visus namų ruošos darbus pametus, krenti lovon dar „su vištomis“ ir, išmiegojus vos ne dvylika valandų, jautiesi pavargus ir kėliesi su skaudančia galva ir šonkauliais“. Vakar gi skaitė iki vėlumos intriguojantį Jurgio Jankaus romaną „Namas geroj gatvėj“, po to dar ilgai neužmigo, analizuodama Mažimo ir Stasės meilę, o pabudo visiškai pailsėjusi ir guvi.

Kagi? Dienos rutina: pasigrazinimas, pusryčiai, darbas. Lauke rudens vėjas draskė paskutiniuosius medžių lapus, pasijodamas juos dviejų akierių Kerniaus ir Vilanos Milinai gyvenvietės plotuose. Šaltokas lietutis pamažu plovė baltą nesenai pastatytos rezidencijos stogą. Niūrūs debesys, kaip susipešę katinai, kamuoliais račiojosi po Chicago's priemiesto horizontą. Šiaipgi — nieko naujo. „Standartinis“ pirmadienis, net nepretenduojas ir į „mėlynojo“ vardą.

Kelias darbovietėn raitėsi Lemonto kalnais, kalneliais. Pradžioje kiek miesto, didesnio susisiekimo gatvių, o toliau jau vingiuojanti palkšvomis, žaliai rusvomis pievomis, gražiai ežiuku nukarpytomis kelių priežiūros darbininkų. Vilana važiuo automatiškai, atseit iš igudimo. Mintys klaidžiojo apie judviejų — jos ir Kerniaus — nueitą gyvenimo kelią, apie namus, ateitį.

Vienoje dar miesto kryžkelėje automatiškai sustojo prie raudonų šviesų. Pati, sekdama susisiekimo reguliavimo šviesas, kažkaip, intuityviai pajuto, kad ir ji pati yra sekama. Vilana staigiai pasuko galvą į dešinę ir jį akys susitikio. Gilios, tamsios rudos, beveik juodos akys žiūrėjo tiesiai į ją. Jis buvo vienas plaukis. Lietus čiurkšlėmis bėgo nuo viso jo kūno. Jis drebo. Užmirusi kadais skaitytas saugaus vairavimo taisyklės „Reader's Digest“ žurnaliuko įspėjimus — nepažįstamų nevažinti — Vilana negalvodama atidarė automobilio duris, ir, linktelėjusi savo dailia galvute, pasakė: „Prašau į vidų, dar ligą gausite“. Vilanos įtarimai sumažėjo pastebėjus, kad jis buvo tik kokius 6-7 metų berniukas. Nepažįstamas kvietimą tyliai priėmė ir daugiau jis nieko nepasakė, nors Vilana ir bandė gauti kiek informaciją. Nepažįstamas tylėjo tik savo nepaprasto žiūrinio hipnotizuojančiomis akimis grįžė į Vilaną. Jis nieko ir negalėjo pasakyti, nes, kaip ponias Vilana vėliau patyrė, jis buvo nebylys.

Anksti išvažiavusi Vilana laiko turėjo pakankamai. Grįžo namo ir daug neaiškinus paliko nepažįstamąjį savo mamos globai. Grįžo ir vėl tais pačiais keliais, tik jau kiek greičiau. Vienoje vingiuotoje pašlaitėje Vilana nusišypsojo. Prisiminė kaip ją Kernius mokė vairuoti automobilį dar pirmajam leidimui. Nežinia kodėl, važiuojant tada, Vilaną staigiai apėmė nepaprasta baimė ir nepasitikėjimas savimi, vos ne panika. Įsikibusi į vairą, suspaustomis lūpomis ir turbūt klaukiu žvilgsniu lankė jį po kelius kirsdama nuotolius ir išsukdama į pakelės pievas ir kalnelius, ir net po keletą kartų, kol mašina, turbūt pasigailėjusi jaunos vairuotojos, atsimušusi jau be greičio į aukštesnį pakelės pylimėlį, pati sustojo. Vilanos laimei tuo metu kelyje nebuvo daugiau automobilių. Kągi labiausiai sunervino ir įžeidė Vilaną — tai jos vyro, Kerniaus, užuot čiupiti už vairo,

nuspausti stabdį ar bent išjungti degimą jis nieko kito nepajėgė daryti, kaip tik, susiėmęs pilvą, visu garsu juoktis. Tad pirmas Vilanos žingsnis buvo, po, laimei, neįvykusios nelaimės, atsiskaityti su Kerniumi. Vilana atsiskaitė. Vėliau sakėsi net lietsargi sulaužiusi. Kernius nepyko, tik sustojo juoksis.

Mintys grįžo vėl prie šio ryto keisto nuotykių, nepažįstamojo. Kas jis? Iš namų išvarytas, ar pats pabėgęs ir dar tokiam ore? Gal ir negerai ji pasilgė jį priklaudama? Gal geriau? Sunki pranešti miesto policijai? Reikėjo bus darbo diena, pagalvojo Vilana.

Vilana ir Kernius Miliniai priklausė turbūt vidurinajai Chicago's gyventojų klasei. Kernius — gerokai pažengęs skulptorius. Vilana — istaigų tarnautoja, gabi mašininkė-stenografe. Puoši rezidencija su specialiomis patalpomis ir įrengimais skulptoriaus darbams, stiklo stogu, geroje vietoje kėlė daug vilčių ir progresui ir ekonomikai gerovei.

Naujasis įnamis buvo senosios ponios maloniai sutiktas, pasvalgydintas ir išdžiovintas. Patėkęs į saloną jis negalėjo akių atitraukti nuo didžiulio salono sienas puošiančių paveikslų, nors, jam atrodė, kad ponios Vilanos portrete jos daili noselė buvo gerokai per ilgą. Katedralinės lubos, beveik vieno stiklo laukujinė siena, didžiulis ugniakuras, priekyje ornamentuotas dvejas, dar kryžiaus karų tipo, Kerniaus draugų padovanotais, iš Malorkos atvežtais, kalavijais. Salono sienos, perpinčios tamsiomis „Norman“ plytų kolonomis, teikė jam majestetišką išvaizdą.

Kampe salono stovėjo skulptūra Ievos, gundomos apie nuogą kūną apsvinėjusios žalčio. Ievos galvelė nepažįstamajam atrodė daug panašesnė į ponios Vilanos negu jos portrete. Vienoje sienoje kabėjo metalinė Šv. Pranciškaus skulptūra, bebraskinanti savo variniais idarais oro srovei pagavus. Grįžęs namo Kernius ir radęs naująjį įnamį, kiek nustebo. Mama daug ko negalėjo pasakyti, reikėjo laukti Vilanos „raporto“. 3000 kv. pėdų rezidencijoje be Kerniaus, Vilanos ir Vilanos mamytės gyveno dar Milinių augintinė Šiba — juodos spalvos, žvilgantį akių ir nepaprastai grakščią kūno linijų gražuolė. Namų apsaugai, o gal daugiau Kerniaus medžiojimo aistroms apraminti, dar po namus sukinėjosi žamšiniai pilkos spalvos, beplaukis, oranžinėmis šnervėmis ir nasrais, baltais kaip sniega dantimis — Princas — grynakraujis veimeranas.

Grįžus Vilanai ir aptarus įvykį, buvo pranešta policijai, dingusiųjų skyriui. Policija prašė, jeigu būtų galimybės, našlaitį priglausti, kol padėtis paaškes arba atiduoti į valdišką našlaityną.

Dienos slinko. Nepažįstamas pradėjo priprast ir prie įnamio ir prie aplinkos. Ištiesomis valandomis jis sėdėdavo salone gėrėdamasis menu arba Kerniaus darbo atelje sekdamas mikliai besisukinėjančių skulptorių su savo gražiais, kaitais ir keltuvas.

Didžiausias, tačiau, gerbėjas jis buvo savo išgelbėtojos ponios Vilanos. Kada ji būdavo namuose, ateivis nuo jos nepasitraukdavo. Nekvietiamas, bet ir nevaromas, jis ateidavo į Vilanos miegamąjį ir ilgai stebėdavo ją besipuošiančią, besirengiančią ar besvajojančią. Kernius kažkodėl jau nuo pirmųjų dienų naujam atvykėliui jautė antipatią. Gal

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunuti. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuostata. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

nepatiko jam jo toks tylus, bekalbis, paslaptingas žvilgsnis, daugiausia skiriamas Vilanai, gal per daug Vilana ji prie savęs glaudė ir glostė, gal jautė Kernius, kad dalis jam priklausios šilumos nuejo našlaitio kryptimi, gal?...

Ir taip vieną vakarą, po gerokai turbūt nervingos dienos su biznio klientais, Kernius pareiškė, kad labdarybės jau užtektų. Atėjūnui reikėtų paieškoti kitų namų ar atiduoti į valdišką našlaityną: „Tegu ir kiti įsisėga sau rožę ir labdarybės vainiką, ne mes vieni“ — pareiškė.

(Bus daugiau)

NAUJA ŠALPOS DIREKTORĖ

Gubernatorius Thompson gruodžio 18 d. nauja Illinois šalpos direktore paskyrė Kathleen Breidert Kustra. Anksčiau tose pareigose buvusi Susan S. Suter pasitraukė, ruošdamasi rinkimuose kandidatuoti į valstijos kontrolieriaus postą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinetai)
Polauso Holy Cross ir Christ Ligoninės
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt., nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė: vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginės išsiplėtytų venų
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-5101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KENELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 R
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 61st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tomasas kabinetai perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-6297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL. 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tomasas kabinetai perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-4222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5846

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

LINKĖJIMAI NEPASIEKIA PASAULIO

Iprasta prieš Kalėdas ir Naujuosius Metus linkėti ramybės ir taikos. Visa žmonija ir pavieniai asmenys vienas kitam linki geriausio, taikingiausio, ramiausio laiko ir sėkmingos ateities. Bet ne patys linkintieji nelabai tiki, kad ramybė ateis, kad taika įsiviešpatuos pasaulyje, kad žmonija netroks geresnių laikų, kad paskiri žmonės nenorės geriau gyventi. Šventės pasidaro tik linkėjimais ir abejonėmis dėl savo paties ateities ir dėl kitų gyvenimo.

Jėzus savo apaštalams pareiškė, kad jis neatnešė į pasaulį tik taiką ir ramybę, bet greičiau suirutę ir neapykantą. Juk jis nepakeičia žmonių laisvos valios, jis nenori iš žmonių padaryti žemės vergų. Jis tik nori, kad tikėtų ir tikėdami mylėtų vienas kitą. Jis nori, kad jie sektų jo mokslą be prievartos, be įžeidimų, be sumažinimo igimtos laisvės. O laisvė yra duota Kūrėjo, kuris leido net pirmiesiems žmonėms geriau nusidėti, nepaklausius Dievo valios, negu sumažino duotą laisvę pačiam apsispręsti už gerą ar blogą.

Mes tikrai nuosirdžiai linkime sau ir kitiems taikos ir ramybės, bet kartu žinome, kad taika pirmiausia yra žmoguje, ramybė auga tik žmogaus širdyje, santykiuose su savo artimu. Mes tikrai norime, kad pasaulis pažintų tikrąją taiką ir ramybę, kurią atnešė Kristus, bet kartu žinome, kad pasaulis ne visuomet troško gyventi ramybėje. Taip pat jis nepasikeitė toje aplinkoje, kurią sudaro valstybės, tautos ar paskiri asmenys, persekiodami kitus žmones, padarę juos tik vergais valdovui remtis savo valdžioje.

Teisingumo ir taikos diena visuotinai švenčiama. Bet nei teisingumo, nei taikos nesilaiko daugelis kovojančių už diktatūras, naikinančių geruosius, ramiuosius ir ramybės trokštančius žmones. Taiką skelbiančiųjų savo gyvenimo keliu negali laikyti taikos, jei pasaulyje nėra teisingo, tarp žmonių nėra meilės, jei valdžia išnaudoja valstybę ir žmones padaro įrankiais tik savo gerovei ir savoms privilegijoms. Kurie skelbia tik taiką ir apie taiką viešai kalba, taikos nesilaiko nei savo viduje, nei sveturi. Užgrobimai, suirutės, kurstymai eina visuose kontinentuose. Tokios tautos, kurios dar nėra pakankamai apsišviesusios, yra valdomos tik diktatorių.

Komunizmas iki šiol plėtė savo valdas į visas šalis, kol pats pradėjo byrėti. Vadinamieji Sovietų Rusijos satelitai buvo valdomi kelių valdžios žmonių, palaikomų Kremliaus, bet ir jiems atėjo valdžios pabaiga, kai net jų pačių partiečiai, komunistų išauklėti, panorė turėti žmonišką valdžią, žmogišką tvarką ir žmogaus vertą gyvenimą.

Nereikia manyti, kad tik komunistinis pasaulis ir Rytų blokas išnaudoja savo vergus ir žmones laiko tik įrankiais.

Kasgi būtų žmonių istorija be herojų, kurie mums atskleidžia platų žvilgsnį į dvasios karalių? Kai stojame greta jų, mes įtraukiame į save laisvą, tyro kalnų oro.

B. Auerbach

Reikia matyti ir tuos kraštus, kur valdžios išgalė egoistai nevaržomo turto troškimo ir net nuodų — narkotikų platintojai, kaip Panamoje. Jį užtarti yra viešas nusikaltimas prieš teisingumą ir taiką, kurią skelbia visi išnaudotojai ir naivūs jų sekėjai.

Šiuo metu žudynės tikriausia prasme Rumunijoje yra kaip tik to diktatoriško, egoistiško ir nesuvaldomo valdžios ir turtų troškimo išdava. Ne valdžios pakeitimas, ne persitvarkymas, bet nepakentimas, kai žmogus laikomas tik daiktu, tik įrankiu, sukelia revoliucijas, suirutę, neapykantą. Vadinama kova už teisingumą ir taiką, troškimas ramybės ir žmogiško gyvenimo kartais veda į pasirinkimą mirties arba geresnio gyvenimo bent būsimoms kartoms. Taip yra šiuo metu Rumunijoje, kurios diktatūra pažymėta krauju ir gyvybėmis.

Negalima norėti, kad visos tautos, visos valstybės ir visi žmonės vienodai elgtųsi ir vienodai galvotų. Kartais reikia pakęsti kitaip galvojančius, jei tik jie nenori priversti visų galvoti kaip jie. Bet kokia prievarta daro žmones vergais. Žmogus yra gimęs laisvas, nors dar ilgai jis priklauso nuo savo tėvų. Net užaugęs ir profesiją įsigijęs žmogus priklauso nuo visuomenės, kuriai priklauso, nuo aplinkos, kurioje gyvena, nuo sąlygų, kurios dažnai jam nepriklauso. Laisvė yra šventa teisė, už kurią reikia kovoti ir kurią reikia kartais kitiems palikti tik krauju ir net gyvybės auka.

Taika ir ramybė turi būti ne tik linkėjimuose, kuriuos siunčiame švenčių proga, bet ir pačiame žmoguje, jo gyvenime, jo santykiuose su kitais. Teisingumas ir taika priklauso meilei, kuri atstiečia Dievą, kaip Kūrėjų ir palaikytoją. Teisingumas sau ir kitiems negali būti tikras socialinis veiksmas be tikros socialinės, krikščioniškos ir žmogiškos meilės parodymo. Veltui vargšą suelspėsime, jei jam parodysim tik šelpimo pareigą. Greičiau užsi-trauksime neapykantą ir kerštą, kad vienam turto duota daugiau, kitam permažai. Meilė naikina turtingųjų ir nuskriaustųjų, turinčių ir stokojančių skirtumus.

Bet koks artimui linkėjimas, bet koks artimo sveikinimas turi ateiti iš širdies, kuri iš meilės nori kitam taikos ir ramybės, kuri iš meilės nori įgyvendinti tautos, valstybės, žmonijos, ypač savųjų tarpe teisingumą ir taiką. Tai nėra tik žodiškas linkėjimas, bet geras darbas savo artimui, savo visuomenei ir savo aplinkos gyventojui. Nė vienas nesame be visuomenės, nė vienas nesame tik visuomenės narys. Kiekvienas turi norėti gero sau pačiam, savo šeimai ir savo artimui, kad žmonijoje viešpatuotų taika, ramybė, teisingumas ir meilė.

P. S.

Kuris žmogus yra doras? Doras yra tik tikintis žmogus. Ką gi reiškia tikėjimas? Tikėjimas reiškia taiką tarp valios, sąžinės ir visuotino pasaulio proto.

K. Noetzel

STALINIZMAS YRA MIRĖS, O LENINIZMAS ATGYVENĖS

Gorbačiovas atsisako marksistinės pažiūros ir religiją

Komunizmo statytojai skelbė, kad, panaikinus išnaudotojų klasę, galima bus įvesti pilnutinį komunizmą. Tada visi bus teisingai atlyginami ir sistema sudarys visiems laimingą gyvenimą. Sovietų Sąjungoje jau seniai nėra tų nekenčiamų klasių, o gyvenimas vyksta savo keliu: atsiradusi nauja privilegijuotųjų klasė, kuri, esant reikalingu prekių trūkumui, naudoja pirmenybę, išsigyjant, kas jiems reikalinga, turi privilegijas medicinos, poilsio ir kitose srityse, kas eiliniams piliečiams neprieinama.

Kadangi komunistų pažadai ir praktika skiriasi ir yra nesuderinami kaip ugnis ir vanduo, todėl blaivesnieji komunistai ima abejoti komunizmo dogmų nepakeičiamumu. Dėl šios priežasties Rytų Europoje komunizmas pergyvena didžiausią krizę, nes partija žadėtą gerovės nepajėgi duoti. Didžiojoje Britanijoje 1945 m. komunistų partija surinko 100 tūkstančių balsų ir pravedė du atstovus į parlamentą. Po 1956 m. Vengrijos revoliucijos, kuri buvo žiauriai numalšinta, atsiūniant sovietų tankus ir po vadinamo Prahos pavasario Če-

IGNAS MEDZIUKAS

choslovakijoje 1968 m. komunistų skaičius D. Britanijoje ėmė mažėti.

1989 m. lapkričio mėn., atsižvelgiant į įvykius Rytų Europoje, 41 kongreso delegatai atmetė komunistų partijos griežtosios linijos marksistinių manifestų, kuriuo pabrėžiama klasių kova ir priėmė demokratinius principus, prisitaikant prie socialinių ir politinių Europos pakeitimų. Daugelis nusivylę partijos programa, ėmė gražinti nario bilietus. Šiuo metu partija turi tik 7500 narių.

Paskutiniai įvykiai privertė partijos vadus ieškoti būdų atstatyti partijos autoritetą. Martin Jacques, egzekutyvinio komiteto narys ir redaktorius žurnalo „Marxism Today“, sako: „Įvykiai Rytų bloke priartino galą komunizmo sistemos, kokią mes pažįstame — centralinis planavimas, autoritetas, vienos partijos sistema, pajungusi visuomenę, stalinizmas yra miręs, o leninizmas atgyvenęs savo dienas“.

Komunizmo susmukimą ma-

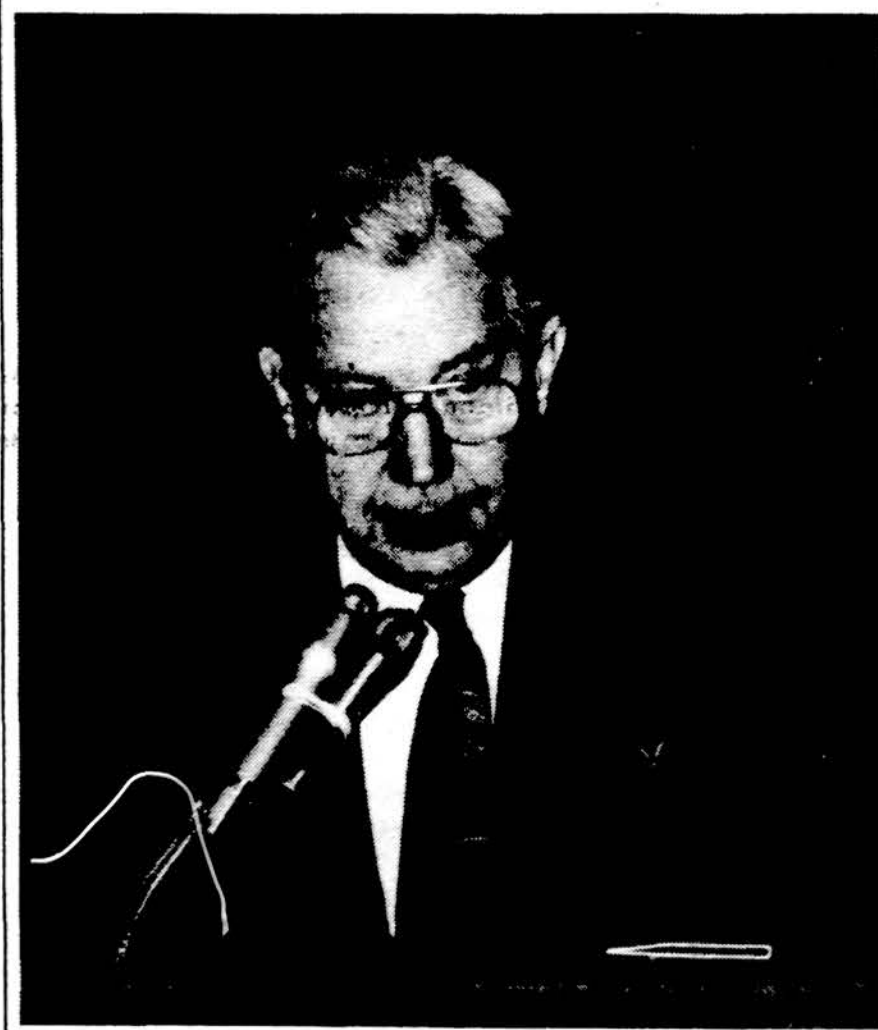
tome visoje Sovietų Sąjungoje. O dar tik 1971 m. Sovietų Sąjungos min. pirmininkas Aleksej Kosygin partijos suvažiavime iškilmingai pareiškė, kad Sovietų Sąjunga 1975 m. pralinksiantį JAV. Bet kažin, ar jis pats tada savo žodžiais tikėjo?

Neseniai televizijoje buvo parodyta, kai Maskvoje žmonės, sužinoję, kad yra atvežta į parduotuvę batų, veržėsi, pastumdami vieni kitus, kad galėtų būti pirmiau parduotuvėje ir gautų nusipirkti porą batų. Kad Sovietų Sąjunga yra dideliuose ekonominiuose sunkumuose, to neslepia ir pats Gorbačiovas. Sovietų min. pirmininkas ekonominės reformos Leonidas Abalkin sako, kad dar reikės laukti dvejus ar trejus metus, kol reformos atneš reikalingų vaisių. Nors oficialūs duomenys rodo, kad per pirmąjį 1989 m. pusmetį gamyba padidėjo 3%, bet čia neatsižvelgiama į kylančią infliaciją, kuri, ekspertų nuomone, siekia 8-10% ir vis tebekyla. Esant prekių trūkumui ir per daug pinigų apyvartoje, susidaro prie parduotuvių ilgios eilės. Ši priežastis verčia vadovus atidėti kainų reformą, kuri, kaip manoma, padėtų pagerinti.

Tiesa, Sovietai turi didelių žibalo ir dujų rezervus, kurių jiems pakanka. Krašte yra gausu ir kitų natūralių resursų: rūdos, mineralų, brangiųjų metalų. Bet trūksta maisto, kurio didelius kiekius reikia importuoti iš užsienio. Sovietų ūkis vis dar nepajėgia pagaminti pakankamai maisto produktų, o 10% dėl nerūpestingos priežiūros ir blogo transporto sugenda.

Konstatuojama, kad Sovietų Sąjungos gamyba negali konkuruoti su Vakarų Europos ir JAV dėl atsilikusios technologijos. Tiesa, ginklavimosi industrijoje ir erdvės technologijoje jie gali konkuruoti ar net pirmauja prieš vakarus. Centrinis planavimas yra nelankstus ir todėl nepasiteisino.

Marksizmas religiją laiko prietaru, bet negali paneigti jo buvimo visose kultūrose ir civilizacijose. Marksas paskelbė „dogmą“, kad religija yra žmonių opiumas, nes ji skelbia turtuolių teises ir stip-

Dr. Kazys Bobelis atidaro Vliko seimą Baltimorėje.

Nuotr. Br. Čikoto

DIDŽIAUSIAS VISUOMENĖS PRIEŠAS

Etninė pasakėlė

ANTANAS MUSTEIKIS

2

II

Yra trys populiarios nukrypimo nuo visuomenės normų bei tapimo nusikaltėliu teorijos: socialinė dezorganizacija, priekaištinga draugystė (differential association) ir pravedžiavimas. Karpio istorijoje užtikiname pakankamai duomenų, kurie, ryškindami nusikaltėlio elgseną, daugiau ar mažiau patvirtina abi pirmąsias teorijas.

Socialinė dezorganizacija — tai visuomenės būseną, kai jos nariai praranda normalius tarpusavio ryšius, nekrempia sistemos dėmesio į paprotinius ar įstatyminius poelgių pavidalus bei varžtus. Tai dažniausiai susiję su pokario sąlygomis, skurdo aplinka (grūviantys pastatai, benamių lindybės...), nedarbu, nuolatinių kėlinėjimų (migracija), šeimų irimų ir pan. Tais atvejais riba tarp įprasto gėrio ir blogio nublunka, poelgių normos įsiviešpatuoja samyši. Mokslininkai tokia būseną vadiną alienacija — svetimėjimu ar anomija — benormiškumu. Grožinėje amerikiečių literatūroje tokia žmonių laikysena vienu atveju yra charakteringai atakleista populiariame pilietinio karo romane „Gone with the Wind“, kurį parašė Margarita Mitchell. Jos herojė, nepakeliamos karo aplinkos iškamuota, prisiekia, kad ji geriau plėš ir žudys, bet jokių būdų nemirs badu. Ir krašto depresijos metai, kuriais Karpio šeima

pergyveno naujakurystę, didelė dalimi atitinka socialinės dezorganizacijos bei benormiškumo būsenos apibrėžtį.

Albino Karpio seserys — stiprioji lytis — neatsisakė tradicinių elgsenos normų, dar lietuvių tėvų įdiegtų, o jų brolis tryško prigimtu energijos pertekliumi; jis negalėjo pakęsti gyvenimo „neteisybių“ ir maištavo. Jo nuomone, tėvas dirbo kaip vergas, nes turėjo du darbus — tvarkė nualintą ūkį ir buvo Santa Fe geležinkelio ženklų dažytoju. Dėl skurdo santvarka atrodo dėmėta, o tėvas niekuo dėtas, nors jis drausmino sūnų, kurs klusnumu atsiliko nuo savo seserų.

Karpis pastabiai mokoje vertinti tik tamsiąją plačios visuomenės dalį. Kartą bėgdamas po apipilėmo jis stabtelėjo viename vieniemyje. Įvalgo ūkininkas pasveikino jį šiais žodžiais: „Tu apipilėsi banka, ar ne? Man tai nerūpi. Visa, ką banka daro, — tai išvaržo mėsą, ūkininkus“. Nežinome, ar Karpis skaitė Uptono Sinclairo „Džungles“, kurių kitas personažas Jurgis Rudkus, taip pat lietuvių kilmės, viena kartą anksčiau už Karpį lygiai tuo pačiu priekaištu pasmerkė bankus bei visą santvarką. Be abejo, abudu pasako daug tiesos, — tik ar visą?

Kitą kartą Karpis keliavo lėktuvu. Aerouoste (beveik neįtikėtina!) paliko savo 38 kalibro automatinį ginklą, o jo bendrakis, kriminalinių bylų advokatas, sugrąžino jo pamirštą profesinį įrankį su pastaba: „Aš nežinau, kam tau prireikė šio ginklo, bet jei kada iškliusi Los Angeles mieste ir norėsi pagalbos, sueškok mane“. Karpui atrodo, kad visi advokatai, kaip ir kiti profesionalai, yra to paties sukirpimo. Tačiau iš tikrųjų advokatai didele dalimi yra išskirti jau vien dėl to, kad turi reikalų su „pilka medžiaga“; jiems labiau rūpi ne tiesa, o įrodymas, kaip padaryti jų ginamą piktadarį angelu, kad tik jį išsuktų iš daboklės... Tad profesija juos labiau lenkia į benormiškumą ir paaiškina, ko

AUKŠČIAUSIOS TARYBOS NUTARIMAS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Žinia, kad Lietuvos Aukščiausioji Taryba sugriovė KP prioritetą, Vakarų Vokietijos radijas pranešė jau rytinėse žiniose, ją keletą kartų pakartodamas vakaro laidoje. Neatsiliko ir televizijos kanalai, ekrane parodydami Lietuvos žemėlapi su atžymėtu „Wilna“ miestu ir trumpą Maskvos korespondento komentarą tvirtinant, kad KP klausimas bus sprendžiamas Maskvos Centro Komiteto posėdyje.

Jau kitą dieną t.y. gruodžio mėn. 8 d. Vakarų Vokietijos dienraščiai ir dauguma jų — pirmuose puslapiuose dideliais užrašais supažindino skaitytojus su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu, jį vadindami „Republikparlament“.

Pluralistinės partinės sistemos įvedimo jau aukščiausia buvo laukiama — ką parodė ir balsavimas. Pirmame psl. Miuncheno dienraštyje „Sueddeutsche Zeitung“ rašo, kad politiškai įtakingiausia Lietuvos organizacija yra „Sąjūdis“, pravedęs ir Aukščiausią Tarybą Maskvoje iš 42 Lietuvos atstovų net 31. Respublikos KP sekretorius Algirdas Brazauskas pateko į Maskvą tik atsisakiusio balotiruotis rinki-

mus drauge su juo, Sąjūdžio atstovui ir tuo būdu užleidusio vietą KP šefui. Laikraštis pažymi, kad Lietuva yra pirmoji TSRS respublika, legalizuojanti daugpartinę sistemą.

„Frankfurter Allgemeine“ trumpai atžymėjo Aukščiausiosios tarybos nutarimą, tačiau jau 16 psl. įdėjo komentarą, kad Lietuvos KP atsipalaiduos nuo sovietinės „Mutterpartei“. Greičiausiai Lietuvos pėdomis paseks Latvija ir Estija.

Miuncheno „Sueddeutsche Zeitung“ savo komentarą baigia taip: „tik lapkričio mėn. pabaigoje Aukščiausiosios sovietas patvirtino Pabaltijo respublikų ekonominę savivaldą. Deja, jos ir toliau grėžia Kremliaus mūrą — iki jame atsiras skylė arba... sureaguos Maskva“.

„Mannheimer Morgen“ (visos laikraščio ištraukos gruodžio mėn. 8 d.) rašo, kad Lietuvos žurnalistai paneigė gandus ir bet kokį įtarimą, kad Lietuvos Aukščiausiosios tarybai turėjo įtaką paskutiniai politiniai įvykiai Rytų Vokietijoje ir Čekoslovakijoje.

Ir liūdna žinia, rodanti kaip aukštesnio rango rusai raudonarmiečiai elgėsi su lietuviškais kariais Afganistane, siųdami juos į tikrą pradžią vien todėl, kad jie buvo mūsų tėvynės sūnūs, vien todėl jausdami mūsų gražiausiam atžalynui neapykantą ir antagonizmą.

Vilniaus „Sportas“ lapkričio 21 d. aprašo musės svorio Algimanto Stralecko sportinį kelią, jo gražias pergalės 1951 m. Laikraščio bendradarbis Algimanto akyse matė liūdėsį, jaudulį. Tik po kelių minučių A. Straleckas pasakė: „Graži jaunystė. Bet kai jos netenki, netenki ir viso gyvenimo...“

Mano draugas nutilo... Ir jo akyse sustingo šykšti vyriška asara. Nežinojau tada, kad išleidesį armiją savo sūnų Donatą, Algimantas Straleckas jo daugiau niekada nebepamatė... Negrįžo iš Afganistano — iš Tolimųjų Rytų... Būrio „draugas“ su juo suvedė sąskaitas vien dėl to, kad jis — lietuvis...

Aš ateinu pas jus ne kaip idealas, bet kaip žmogus su idealu.

Jer H. Ludder

dėl jų tarpe yra aukštas savijudžių procentas.

Karpis kone kiekviename asmeny ižiūri depresijos pasekmes. Jis tikėjo, kad tuo laiku kiekvienas „turėjo savo kainą“. Jis tvirtina, kad jūs „kyšiais galite papirkti bet kokią pareigūną nuo kalėjimo sargo ligi burmistro ir gubernatoriaus. Aš visur Viduriniuose Vakaruose sutikau policininkų, kurie buvo tokie pat, kaip aš nusikaltėliai“. Jis negalėjo nesipiktinti, kad jo šutvės apipilėti bankai skelbia didesnes prarastų pinigų sumas už tas, kurias jo bendrai iš tikrųjų pagrobė.

Karpio visuomenės vertinimas yra gana sofistikuotas: „Depresija išmetė ūkininkus, pardavėjus ir darbininkus iš darbavietų, ir daugelis jų bandė nusikaltimu paremti save bei savo šeimos pragyvenimą“. Ir jis galėjo pacituoti tikrus ar tariamus 1936 m. teisingumo departamento duomenis, kurie liudijo, jog sukčiai skaičiumi pralenkė nesukčius. Tad Karpio išvada atrodo logiška: „Aš mačiau pakankamai žmonių bado ir skurdo, kad suprastčiau, jog tenka priešintis kiekvienai valdžiai, kuri nesugeba kontroliuoti ekonominės depresijos“.

Nors ir suprantant, kad bene sunkiausias uždavinys yra pačiam save pažinti ir atskleisti, vis dėlto Karpio atverta „išpažintis“ dvelkia nuosirdumu ir patikimumu. Neatrodė, kad, žvelgdamas į save iš viso gyvenimo perspektyvos, jis būtų užsidėjęs kaukę ir vaidinę svetimą vaidmenį, kai tarė, jog nesigilais ką padaręs, neturįs reikalo atsiprašyti. Žinoma, jis nevertėjo intelektualinį benormiškumą ar svetimėjimo sąvokų, bet jos visur prasikiša, tik kitokiais žodžiais ar nuorodom. Jo praktiškoji, bet sumišusių normų samonę pinigai buvo galingesni už moralę, bet ir jie buvo, taip sakant, tik priemonė tapti padėties viešpačiu. Jam smagu, kad policija tykojo atimti tuos grobio pinigus, bet nesugebėjo, nes jis buvo apaukresnis, pajėgesnis, kas lyg ir patiesino jo laimėjimą.

(Bus daugiau)

Angelė Nelsienė, JAV LB tarybos prezidento pirmininkė, su Kalifornijos gubernatorium George Deukmejian.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, FL IŠEIVIJOS KNYGŲ IŠSAUGOJIMAS

Floridos Amerikos lietuvių klubo biblioteka ilgai vargo, neturėdama tinkamos vietos. Tik 1986 m. buvo priglauta klubo raštinė, bet ir čia tolimesnis jos plėtimas buvo neįmanomas. Naujai įgytos ar dovanotos knygos jau nebetilpo į lentynas, tad daug jų teko laikyti dėžėse sandėlyje. 1988 m. birželio 18 d. klubo narių susirinkime, pirmininkaujant klubo pirm. Albinui Karniui, svarstyta pastato klubo bibliotekai reikalas. Čia pasiūlyta, kad valdyba sudarytų 5 asmenų komisiją, kuri paruoštų naujų patalpų priestato planus ir ištyrinėtų statybos galimybes. Į komisiją sutiko įeiti V. Gedmintas, inž. M. Krasauskas, inž. V. Mažeika, inž. J. Mikaila ir K. Staponkus. Tais pačiais metais lapkričio 19 d. klubo narių susirinkime buvo tęsiamos diskusijos priestato reikalui. Buvo įvairių nuomonių. Tuo reikalu, tardama žodį, bibliotekos vedėja Sofija Saliene atkreipė klubo narių dėmesį į paskutinių mėnesių įvykius Lietuvoje, kur daug įvairiausių pakaitų. Galimas dalykas, kad netrukus atsidarysianti galimybė laisvai persiusti Vakaruose išleistą knygą bibliotekoms ar atskiriems asmenims. Daug mūsų neįkainojamos vertės knygų buvo išmesta į šiukšlyną arba sudeginta, kaip atsitiko su mūsų didelio tautos žadintojo kun. Miluko biblioteka.

Bibliotekos priestatas reikalingas ne vien knygų pasiskolinimui, bet jos tikslas turėtų būti didesnis – padėti knygomis Lietuvai. Susirinkime nutarta sudaryti lėšų telkimo komisiją, kuri apklausintų klubo narius, kokia suma jie galėtų šį projektą paremti. Į komisiją buvo įrinkti: kun. dr. E. Gerulis, inž. V. Gruzdis, A. Paulionis, E. Purtilienė ir L. Žvynienė. 1989 sausio 14 d. narių susirinkime lėšų telkimo komisijos išdėstė, kad iki tos dienos pasižadėjimais yra surinkta 14,875 dol. Po ilgesnių diskusijų susirinkimas nubalsavo statyti priestatą pagal naujų patalpų paruoštus komisijos planus, kur numatyta bibliotekai kambarys, o likusi kvadratura sandėliukams ir kambariui, kuris galėtų būti prijungtas prie mažosios salės,

Kadangi šį projektą pradėjusi ir rėmusi A. Karniaus klubo vadovybė keitėsi su naujai išrinkta A. Gudonio valdyba, tai pastaroji įpareigota sudaryti reikalingą statybos komisiją. Naujoji A. Gudonio 1989 m. valdyba energingai ėmėsi statybos darbo, kuris su pertraukomis užsitęsė iki lapkričio mėn. Klubo narių susirinkime 1989 m. lapkričio 18 d. klubo valdyba pateikė duomenis apie priestato statybą: aukų statybos fondui surinkta 30,668.20 dol., nušimtis už banke laikomus aukų pinigų 702.75, iš viso 31,370.95 dol. 702.75, iš viso 34,879.48, tad prie aukotojų pinigų reikėjo pridėti 3,508.53 dol.

Baigus statybos darbus, sudaryta komisija, vadovaujama Angelės Karnienės, iškilmingam naujojo priestato atidarymui. Komisija, nustačiusi atidarymo programą, nutarė šį atidarymą, jau su erdvia bibliotekai patalpa, atžymėti dvi dienas: gruodžio 8 d. su kultūrine programa, o gruodžio 9 d. pasidžiaugti atliktu darbu užbaigtųjų pokyliu.

Pirmąją dieną ceremonijoms vadovauti komisija pakvietė A. Karniui. Jis atidarymo žodyje tarp kitko pareiškė, kad klubo nariai šiandieną gali vertai pasidžiaugti naujuoju priestatu, turinčiu ne tik padidintą mažąją salę, bet ir specialią patalpą knygoms – bibliotekai.

Klubo pirmininkas A. Gudonis pasidžiaugė naujuoju priestatu, kuriame turime gražiai įrengtą bibliotekos patalpą ir padidintą mažąją salę. Kada visoje Amerikoje uždaromos lietuviškos bažnyčios, klubai ir organizacijos, mūsų klubijai pasirenka apsigyvenimui lietuviai iš įvairių Amerikos vietovių ir Kanados.

Formaliame atidaryme žymieji statybos meistrai įteikė simbolinius raktus: V. Gedmintas klubo pirm. A. Gudoniui, o K. Staponkus bibliotekos vedėjai S. Salienei. Po to perkirtas kaspinas. Atidarius naujas patalpas, kun. V. Zakaras assituojo klubo pirm. A. Gudoniui, atidarymo komisijos pirm. A. Karniui ir bibliotekos vedėjai S. Salienei, atliko šventinio ceremoniją.

Ryšium su šia iškilme atidarymo komisija pakvietė Lituanistikos katedros vedėją prof. Br. Vaskelį paskaitai, kurios tema buvo „Lietuvos atities

kultūra: iliuzijos ir realybė“. Pirmutiniame savo žodyje paskaitininkas psidžiaugė, dalyvaudamas tokioje retoje šventėje. Esą, jūs padarėte tą, apie ką ilgai kalbama laikraščiuose ir kolonijose, kad reikia susirūpinti rinkti nykstantią lietuvišką knygą. Knyga, ypač dabartiniu metu, pasidarė tokia aktuali, kadangi jos ištroškė mūsų tautiečiai Lietuvoje. Jūs esate pavyzdys kitoms kolonijoms, pabrėžė profesorius. Savo išsamioje ir aktualioje paskaitoje jis davė išsivijos ir Lietuvos kultūros sintezę, vaizdingai aptardamas padėtį tėvynėje. Lietuvoje atgavus tautinius simbolius, džiaugsmės lyg jau nepriklausomybę atgavę.

Prelegentas patarė kritiškai pažvelgti į realybę, nepasikliauti iliuzijomis, svajonėmis. Ar tauta kovojanti už savo laisvę yra vieninga ar laisva nuo iliuzijų? Pasaulį nustebeino Pabaltiečių drąsa, išmonė ir unikalus protestas, kada Vilnių, Rygą ir Taliną sujungė gyva, nepertraukiama žmonių grandinė. Laisvės lyga ir Jaunlietuviai, protestuodami prieš okupantą, nesutiko su Sąjūdžio pasirinktu metodu, jie reikėse protestą atskirai vaikščiodami Vilniaus gatvėmis. Prelegentas išvardinęs eilę realių, pavyzdžių įrodė, kad tos realijos nėra džiuginančios, nors pateikė ir teigiamų pavyzdžių, kaip Vytauto Didžiojo universitetas bei prie jo įsteigtas mokslo ir kultūros centras Kaune ir kt. Okupacijoje išaugo didelis skaičius kūrybingų žmonių, kurie dirbdami nenormaliose sąlygose, bet su meile tautinei kultūrai ir mokslinei tiesai atliko didelį darbą. Deja, nemažas skaičius mokslinių darbų yra tendencingi. Nepriklausomos mūsų istorijos laikotarpis buvo falsifikuojamas arba praeinamas tylos. Apie 100 istorikų mokslinį darbą dirbo Lietuvoje, o tačiau norint pateikti visuomenei istoriją; teko perspausdinti dr. Šapokos redaguotą istorijos veiklą parašytą daugiau negu prieš 50 metų. Lietuvos kultūros istoriją nėra iš ko net perspausdinti. Pagal Sąjūdžio pirm. Vytautą Landsbergį per 50 metų išliko tik mūsų kultūros griuvėsiai. Tad atgimusi tauta turi pradėti statyti iš pačių pamatų naują kultūros rūmą. Iš dabartinės Lietuvos ir Išeivijos išsivystys nauja kultūra. Per 40 metų sovietinė sistema įnešė daug neigiamų bruožų. „Homo sovieticus“ atpratintas nuo darbo. Kas anksčiau buvo, jam nebeturi vertės, besirūpina tik savo asmeniška gerove.

Po paskaitos klubo choras, vadovaujamas P. Armono, akompanuojant Margaret Sullivan, šiam minėjimui gerai paruoštas, padainavo Augo bernelio, liaud. d. – L. Abarius, Po aukštų kalnų, liaud. d. – K.V. Banaitis, Anoj pusėj Dunajėlio, Liaud. d. – K.V. Banaitis, Pasėjau dobilą, liaud. d. – J. Gaidelis ir Kur giria žaliuoja – Gudavičius. Šio choro pasirodymą publika gausiais plojimais šiltai įvertino. Visą šios šventės programą sumaniai pravedė Albinas Karnius.

Pasibaigus oficialiai daliai, atidarymo komisijos pirm. Angelė Karnienė pakvietė visus esančius salėje, o jų buvo apie 330 žmonių, pasivaikšinti vynu, sūriu, pyragaičiais ir apžiūrėti naujas patalpas. Pasivaikšiniui rūpinosi A. Karnienė ir ji paruošė su komisija, kuri buvo gerai suorganizuota. Šių vaišių mėcenatai yra N. Paramskienė, „Žibinto“ vaidintojų grupė, šokių grupė „Audra“ ir klubo choras. Tuo ir užbaigta oficialios naujo pastato atidarymo iškilmės.

Gruodžio 9 d. 6 val. vakare poryklį atidarė A. Karnienė. Klubo pirm. A. Gudonis visus

pasveikino, trumpai papasakojo statybos eigą, pasitaikiusias problemas ir pagerbė pagrindinius statybos savanorius meistrus V. Gedmintą, K. Staponkų, Z. Radvilą ir A. Aleksiejūną. Po to buvo vakariene. Jumoristinėje programoje prijuokino publiką K. Gaižauskienė savo „pasivylimais naujai bibliotekai“, o laisvųjų prižiūrėtojų trio – A. Karnius, A. Kusinskis ir B. Gaižauskas „kaip statėme“. Po to buvo šokiai.

V. Gmž.

GOVERNATORIUS UŽ STADIONĄ

Illinois gubernatorius Thompson pasisakė už statymą naujo stadiono Chicagoje, kuris būtų komandos Chicago Bears būstinė, bet jame galėtų žaisti ne vien futbolą, o jis tarnautų įvairiam sportui ir būtų statomas jungtinėmis valdžios ir privačiomis lėšomis. Darbai turėtų prasidėti jau 1990 m. Chicago meras Daley mano, kad Bears komanda daug sa-
vaitių rungtis kituose

miestuose.

A.†A. ONA MICUTIENĖ DRAZDYTĖ

Gyveno Omaha, Nebraska.
Mirė 1989 m. gruodžio 25 d., sulaukusi 85 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Alvito valsč., Uosų kaime. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukters Danutė, žentas Cedas Drazdžiai, Rama, žentas Viktoras Arai, Rasutė, žentas Grant Ledwich, aštuoni anūkai, du proanūkai ir kiti giminės. Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo a.a. Albino našlė.
Priklausė Gyvojo Rožantiaus draugijai.
Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 28 d. nuo 3 iki 9 v.v. Larkin koplyčioje, 24 & Jay St., Omaha, NE. Rožantius bus kalbamas gruodžio 28 d. 7 v.v.

Laidotuvės įvyks gruodžio 29 d., penktadienį. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje 9 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Marijos kapines, Omaha, NE.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę anūkai, proanūkai, seserys, brolis ir posūnis.

Laidotuvių direkt. Larkin Funeral Home.

A.†A. ELENAI JUŠKIENEI

mirus, jos vyrui ALFONSUI, sūnums ALGIUI, GINTARUI ir LINUI su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime

Stasė ir Antanas Zaprackai
Elena ir Kazys Karveliai
Marija ir Leonas Bajorunai
Juozas Gruzdas
Petras Svilas

Florida

A.†A. ELENAI JUŠKIENEI

mirus, jos vyrą agr. ALFONSA JUŠKĄ ir sūnus: ALGIMANTĄ, GINTARĄ ir LINĄ su jų šeimomis užjaučiame ir kartu liūdime.

Detroitiškiai agronomai:

Andrius Bliūdžius
Vytautas Čižauskas
Ignas Kaunelis
Jonas Kunekionis
Jonas Orentas
Marija Polteraitienė
Skorubskas

A.†A. VACIUI BRINKIUI

mirus, jo brolį, mūsų teatro nuolatinį rėmėją Dr. ZIGMĄ BRINKĮ nuoširdžiai užjaučiame liūdesio valandoje.

Los Angeles Dramos Sambūris

A.†A. ANELEI KUČIENĖNEI

mirus Lietuvoje, jos broliui mūsų teatro įkūrėjui ir pirmajam režisieriui JUOZUI KARIBUTUI reiškiamė gilią užuojautą.

Los Angeles Dramos Sambūris

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1989 m. gruodžio mėn. 28 d.

5

A.†A. MONICA JURGELONIS BALIS

Anketau gyveno Brighton Parko apylinkėje, Chicago.
Mirė 1989 m. gruodžio 26 d., 4:45 val. p.p., sulaukusi 89 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 70 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime anūkai: Monica Larakers su vyru Robert, Karen Koenig su vyru Kenneth, Joseph Doweiko su žmona Rosemary, Joyce Bitinas su vyru Bruno; aštuoni proanūkai; seserys Eva Yesul, Betty Galevičius, brolis Clemens Balis, posūnis Stanley Doweiko.

Velionė buvo našlė a.a. Jono Januš ir a.a. Charles Jurgelonio ir motina a.a. Jean Doweiko.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 28 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 29 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę anūkai, proanūkai, seserys, brolis ir posūnis.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

GAIDAS-DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4005-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – (1-312) 476-2345

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. (708) 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas – (708) 652-1005

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x „Draugo“ administracija ši šeštadienį, gruodžio 30 d., dirbs iki 12 val. Pirmadienį, sausio 1 d., yra Nauji Metai, tai „Draugas“ bus uždarytas – ne dirbs nei redakcija, nei administracija, nei spaustuė. Antradienį, sausio 2 d., visa „Draugo“ įstaiga dirbs kaip paprastomis dienomis ir išleis „Draugo“ trečiadienio, sausio 3 d., laidą.

x Šv. Kazimiero seserų vie-nuolija kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus laikomos trečiadienį, sausio 3 d., 7 val. vak. motiniško namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Šv. Mišias angliskai atnaušaus kun. Juozas Mol iš Šv. Tomo parapijos.

x Dirigentas muz. Vytautas Marijošius, Putnam, Conn., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su visa šimtaine ir tokiu priedu: „Sėkmės ir kantrybės“! Malonus aciū už viską.

x Amerikos Lietuvių Taryba, Chicago, Ill., Kalėdų ir Naujų Metų proga atsiuntė 50 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame.

x Lietuvos Dukterų draugija, Los Angeles, Cal., atsiuntė 50 dol. auką kaip padėkos ženklą už malonų dėmesį, skiriamą ne tik Los Angeles, bet ir kitur draugijos šalpos bei kultūrinių renginių veiklai. Nuosirdus aciū už savos spaudos rėmimą.

x Anelė Kručas, Chicago, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorė, rėmėja, lankėsi „Drauge“, pratęsė prenumeratą su 50 dol. auką savai spaudai. Labai dėkojame.

x Petras Žilinskas, Lyndhurst, Ohio, „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą pridėjo 50 dol. auką. Nuosirdus aciū.

x Lietuvių Fondui vajeus proga aukėjo: \$250 Gintaras ir Valė Čepai, po \$200 Rozalia Ambraziejus, Kazys Daulys, po \$100 Jonas ir Ona Adomaičiai, Peter K. Barskis, Alfonsas ir Teodora Ilekiai, Julius Lintakas, Aug. Nerijus Paulionis, Katherine Rempert, Kajetonas Šidlauskas, Juozas Stašaitis. Lietuvių Fondas visiems dėkoja ir prašo aukas siųsti būstinėn – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

x Pradėkite Naujus Metus linksmam ir kultūringam su „Vilniaus“ menininkais, kuriems nestinga muzikos, dainos ir humoro, Jaunimo centre sausio 13-14 d. Bilietai Patria parduotuvėje.

x Už a.a. Vyto Butkaus sielą šv. Mišios bus atnaušiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje gruodžio 31 d. 11:15 v. ryto. Gimines, draugus ir pažįstamus kviečiame dalyvauti ir prisiminti Vyta savo maldose. Liūdintis brolis Julius.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747.

x Naujųjų Metų sutikimas su draugais bus sekmadienį, gruodžio 31 dieną, „Baltijos“ restorano patalpose. Sutikimą rengia Chicago's Jaunimo sąjungos skyrius.

x „Tulpė Times“, Seattle, Wash., Lietuvių Bendruomenės apylinkės leidžiamas neperiodinis biuletenis, Nr. 4, išėjo iš spaudos. Anglų ir lietuvių kalba duodama plati informacija apie Seattle lietuvių ir jiems artimų veiklą, darbus, užmojus, šeimų linksmas ir liūdnas naujienas, kaip gimimus ir mirimus.

x Dūdos ir karūnos, valsai ir polkos – visa tai ir daugiau laukia jūsų per Dainavos ansamblio Naujųjų Metų sutikimą gruodžio 31. Nepraleiskit progos linksmam sutikti Naujuosius metus.

x Bronius Strikaitis, Los Angeles, Cal., „Draugo“ nuosirdus ir dosnus rėmėjas, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 100 dol. čekį. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Antanas Gurevičius, Toronto, Kanada, „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsė prenumeratą, pridėjo 30 dol. auką dienraščiui, 30 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 100 dol. teismo išlaidom sumažinti. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Alena Devenienė ir Kestutis Grigaičiai, St. Petersburg, Fla., atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką su tokiu priedu: „Švenčių proga malonu Jus pasveikinti“. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Juozas Rudzinskas, Union Pier, Mich., „Draugo“ garbės prenumeratorius, bendradarbis, pratęsė prenumeratą su 50 dol. auką dienraščio stiprinimui. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Dr. L. Griniūtė-Šmulskienė, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 25 dol. auką ir palinkėjo visam Draugo štabui linksmų švenčių. Nuosirdus aciū už linkėjimus ir auką.

x Alfonsas ir Janina Liszkiewicz, Spring, Texas, rašo: „nuosirdžiai dėkojame už korteles ir kalendorių, kartu linkime visai Draugo redakcijai linksmų šv. Kalėdų ir Naujų Metų“. Nuosirdus aciū už 20 dol. auką.

x Čikagos Jaunimo sąjungos N. Metų sutikimas įvyks Baltijos restorano patalpose, 8100 S. Roberts Rd. Sutikimas prasidės 9:00 v.v., sekmadienį, gruodžio 31 d.

x Vietų nedaug beliko, o laiko dar mažiau. Greitai skambinkite Danguolei Ilginytei (708) 425-6527 ar Aldonai Janauskienei (708) 910-0690 ir padarykite rezervacijas dalyvauti Dainavos ansamblio Naujų Metų sutikime. Lauksime visų!

x Laikrodininkas A. Šerkšnys taiso laikrodžius, aukso, sidabro ir gintaro išdirbinius. 10704 S. Komensky, Oak Lawn, Ill. Tel. (708) 424-6023.

x Romas Pukštys, Transpak firmos savininkas, praneša, kad sausio mėn. išvyksta į Lietuvą. Mielai vėl tarpininkaus įvairiais reikalais: pinigai, palikimai, butai. Kreipkitės iki sausio 1 d. Transpak, 2638 W. 69 St., tel. 312-436-7772.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787.

Koncertuos Chicagoje sausio 7 d. Iš kairės: aktorius Algirdas Grašys, solistas Vaclovas Daunoras ir pianistas Robertas Bekionis.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVIŲ FONDAS RENGIA VACLOVO DAUNORO KONCERTĄ

Kaip laikai pasikeitė, net neįtikėtina! Atrodo, kad persitvarkymo ir atgimimo vėjai ir mūsų pakrantes pasiekė. Vaclovas Daunoras didžiųjų scenų rampų šviesoje skynė laurus. Jis yra aukšto lygio bosas. Baigęs Lietuvos konservatoriją, stažavosi Milano La Scala teatre. Dainavo daugelyje žymiausių pasaulio teatrų ir koncertų salėse. Yra dalyvavęs operų pastatymuose arba koncertavęs JAV, Kanadoje, Prancūzijoje, Italijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Suomijoje ir daugelyje kitų šalių.

La Scala teatre yra dainavęs su pasaulinio garso žvaigždėmis L. Pavarotti, M. Rinaldi, E. Sulliotis ir daugeliu kitų. Jis yra dainavęs pagrindines roles šiose operose: Sevilijos kirpėjas, Don

x Pranas ir Konstancija Šukevičiai, Toronto, Kanada už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 40 dol., palinkėjo linksmų švenčių mielam „Draugui“, kuris yra visuomet laukiamas Draugo redakcijai linksmų šv. Kalėdų ir Naujų Metų.

x Saulutė Melof, Stamford, Conn., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Nuosirdus aciū.

x Jonas Pupininkas per Kazį Gimžauską, St. Petersburg Beach, Fla., mūsų bendradarbi, atsiuntė „Draugo“ paramai 50 dol. Nuosirdus aciū.

x Ona Nutautas iš Chicago, Ill., „Draugo“ rėmėja, lankėsi „Drauge“ ir švenčių proga paaukavo 30 dol. Nuosirdus aciū.

x Vincas Klova, Bell Gardens, Cal., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 40 dol. dienraščio paramai ir 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x Chicago's KASOS skyriai linki visiems taupytojams linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų ir praneša, kad KASOS įstaigos neveiks: pirmadienį, gruodžio 25, Kalėdų dieną, šeštadienį, gruodžio 30 d. dėl metinių procentų apskaičiavimo ir sausio 1, Naujų Metų dieną.

Carlos, Faustas, Hugenotai, Pilėnai, Carmen, Rigoletto, Eugenijus Oneginas, Borisas Godunovas ir daugelyje kitų operų. Tarptautinių konkursų laureatas. Pasaulinio garso meno kritikai ir didžioji spauda yra jį labai gerai įvertinę. Be operinės veiklos, taip pat jis yra Lietuvos konservatorijos profesorius.

Su juo kartu koncerte dalyvaus Robertas Bekionis. Kuris ir pats yra aukšto klasės menininkas. Tačiau jis nesiočiuoja ir V. Daunorui akompanuoja. Jis yra nuolatinis V. Daunoro ir G. Apanavičiūtės koncertų partneris. Jis yra pasižymėjęs pianistas, M. K. Čiurlionio konkurso laureatas. Šis faktas jau savaime daug pasako. Aktyviai reikišiai kaip akompaniatorius ir solistas Lietuvoje ir už jos ribų. Ar pirmoje vietoje jis yra solistas ar akompaniatorius, tad gal ir susimaišiau. Toliau minint jo įvairius pasiekimus, gal nereikėtų užmiršti mažą smulkmeną, kad jis yra Lietuvos konservatorijos docentas.

O 1989 m. debiutavo, kaip naujai įkurto Vilniaus „Lirico“ teatro meno vadovas. Algirdas Grašys, Jaunimo teatro aktorius. Kurie dalyvavo Jaunimo centro vakarieneje, tai jau turėjo progos su juo susipažinti. Kilimu yra iš Utenos krašto – tai gana vargingas kraštas, bet lietuvių literatūrai yra davęs labai daug neužmirštamų vardu. Jų tarpe vertėtų paminėti A. Baranauską, J. Biliūną, A. Žukauską-Vienuoį, Pulgį Andriųši ir daug kitų. Bendrai paėmus uteniškiai, ypač tauragniečiai yra geri pasakoriai. Tad ir pas A. Grašį ta pasakoriaus savybė yra labai aiškiai pastebima. Kur jis tik dalyvauja, visur yra savas, liaudiškas, su priežodžiu „brač“ pamarginta šneka. Lietuvoje žinomas, kaip linksmas, savo sukurto kompozicijų skaitovas, poringų poringojas. Yra dirbęs su daugeliu režisierių ir sukūręs apie 70

įvairaus charakterio vaidmenų. Baigęs Lietuvos konservatorijos teatrinių fakultetą. Jų koncertas bus rengiamas sausio 7 d. Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

J. Ž.

UŽBAIGIANT „VARPO“ JUBILIEJINIUS METUS

Užbaigiame metus, kurie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos buvo pavadinti „Varpo“ metais. Tai buvo padaryta prisiminimui ir atžymėjimui atitinkamais darbais šimto metų sukaktį, kai dr. Vincas Kudirkos ir jo vienminčių būrelis buvo pradėtas leisti „Varpas“. Ir tai buvo pradžia pozityvaus mūsų tautos atgimimo ir aktyvaus darbo už tautinį samoningumą ir už laisvę bei demokratijos idealus.

Skleisdami šimto metų kelyje „Varpo“ puoselėtas idėjas, mes varpininkai dėkojame PLB valdybai, sutikusiai skelbti „Varpo“ metus, ir visiems, kurie šią reikšmingą sukaktį paminėjo atitinkamomis iškilmėmis, vaidinimais, koncertais, straipsniais spaudoje ir radijo programomis. Esame ypač dėkingi Chicago's „Margučio“ žurnalistams už laisvę auksą bei „Lietuvos aidą“ transliacijų vedėjams už kasdieninį klausytojams priminimą, kad šie metai yra jubiliejiniai „Varpo“ metai.

„Varpo“ leidėjai, rėmėjai, skaitytojai, redaktoriai ir bendradarbiai

KARIUOMENĖ ŠVENTIS MINĖJIMAS

Viena iš garbingųjų tautos švenčių yra lapkričio 23-jį, kuri buvo pavadinta Lietuvos kariuomenės švente. Kuriantis Lietuvai, 1918 metais lapkričio 23-tą dieną, buvo išleistas pirmas Krašto apsaugos ministerio įsakymas kurti Lietuvos kariuomenę. Tą įsakymą pasi-

Aukurą uždega gen. kons. Vaclovas Kleiza, asistuojant studentei R. Variakojytei, ir Sv. Kerelytei, Liet. Studentų sąjungos pirmininkei.

rašė pirmas atsikūrusios nepriklausomos Lietuvos ministeris pirmininkas ir Krašto apsaugos ministeris prof. A. Voldemaras. Paskelbus įsakymą, šimtai jaunų vyrų metė arklą, tėviškes namus ir stojo savanoriais į kariuomenę. Lietuvos kariuomenė kūrėsi sunkiomis sąlygomis: trūko maisto, vienos aprangos, apmokymo ir silpnai ginkluoti kariai tvirtai stojo kautis, ginti kraštą nuo Raudonosios armijos, lenkų ir bermontininkų. Kol vyko kovos dėl nepriklausomybės, visi i Lietuvos karį žiūrėjo su didele pagarba ir meile, nes jis aukojosi dėl visų lietuvių laisvės. Karui pasibaigus ir gyvenimui grįžus į normalias vėžes, i karį jau nebebuvo kreipiamas dėmesys. Nors visi žinojo ir žino, kad kariai savo krauju ir gyvybės aukomis įgyvendino Vasario 16-tosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Jų dėka Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma.

Ir dabar, reikia konstatuoti, kad praslinkus septyniadesimt vieneriems metams, lietuviškosios visuomenės didesnioji dalis jau užmiršo kariuomenės sunkias kūrmosi sąlygas ir karių sudėtas gyvybės aukas ant tėvynės laisvės aukuro. Tik Lietuvių Karių Veteranų sąjunga ir šauliai tebetęsia šias kilnias ir garbingas tradicijas.

Šių metų lapkričio mėn. 19 d. LKVS „Ramovės“ Chicago's skyrius, kuriam sumaniai vadovauja kpt. Andrius Juškevičius, surengė iškilmingą Lietuvos kariuomenės 71-rių metų šventės minėjimą. Minėjimas pradėtas 10 val. ryto šv. Mišiomis, kurias atnaušo kun. Petras Daugintis Jėzuitų koplyčioje. Malonu buvo matyti pilną koplyčią prisirinkusių žmonių, daugiausia žilagalvių – karių veteranų. Žinoma, buvo ir jaunesnio amžiaus publikos. Šv. Mišių auką nešė kpt. A. Juškevičius ir birutininkų pirmininkė Legeckienė. Ypačiai buvo malonu klausytis iš visų krūtinų maloniai ir pagarbiai sklindančius maldos žodžius. Pamaldos baigtos tautos himnu.

Po pamaldų visi skubėjo prie laisvės kovų paminklo, kur toliau buvo tęsiama tos dienos programa. Taręs trumpą žodį, skyriaus pirmininkas A. Juškevičius pakvietė Lietuvos gen. kons. Vaclovą Kleizą, asistuojant R. Variakojytei ir S. Kerelytei, uždegti aukurą. Žuvusieji už laisvę buvo pagerbti J. Juškevičienei ir E. Legeckienei, padedant gyvų gėlių puokšte. Trumpa, bet labai jautri žodį tarė savanoris kūrėjas Juozas Tamulis. Apeigos prie paminklo buvo baigtos, sugiedant „Marija, Marija“.

Akademine minėjimo dalis vyko Jaunimo centro mažojoje salėje, kurią atidarė sk. pirmininkas kpt. A. Juškevičius. Buvo įneštos septynios vėliavos. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Garbės prezidiuman pakviesti: gen. kons. Vaclovas Kleiza, Ed. Vengianskas – LKVS Centro valdybos pirmininkas, Vytautas Jokubaitis – Vliko valdybos vicepirmininkas, atvykęs i skautų suvažiavimą, kun. Petras Daugintis, inž. Grož. Lazauskas – Altos pirmininkas, Teodoras Blinstrubas – Vliko Tarybos pirmininkas, E. Legeckienė – birutininkų pirmininkė ir Robertas Vitas – šios dienos prelegentas. Invokaciją sukalbėjo kun. P. Daugintis. Toliau sekė sveikinimai. „Niekas mums laisvės neduos, mes turėsime patys išsikvoti. Dieve, padėk mums visiems“ – šiais žodžiais savo sveikinimą baigė gen. kons. V. Kleiza. „Kariuomenės šventė yra visų mūsų šventė, nes mes kiekvienas dabar esame karys“ – Altos pirm. Grož. Lazauskas. „Lietuvos kariuomenė buvo platus masto tautinio auklėjimo mokykla. Kai mes peržengsim

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJOJE

– A. a. Leonas Vasilūnas mirė balandžio mėnesį. Tarnavo vokiečių kariuomenėje ir buvo patekęs į nelaisvę. Po karo tarnavo amerikiečių darbo daliniuose. Buvo gimęs 1914 m. vasario 22 d. Biržuose.

– A. a. Evaldas Hermanas, (Ewald Hermann) mirė vėžiu ir palaidotas, apeigas atliekant kun. F. Skėriui ir kun. Loch. Buvo gimęs Šunskuose 1911 m. rugpjūčio 17 d. Buvo išmokęs kalviu. Vedęs Bertą Andrulaitę, su kuria sulaukė penkių vaikų. Du vaikai mirė karo metu, kitus išleido i mokslius. Liko žmona, vaikai, brolis, sesuo. Sūnus inž. Ričardas Hermanas yra veiklus Lietuvių Bendruomenėje.

– A. a. Juozas Prūsevičius, Lietuvių Bendruomenės Miesau apylinkės narys, mirė birželio mėnesį. Buvo gimęs 1911 m. gegužės 1 d. Nuliūdime liko žmona ir sūnus.

Lietuvos sieną, būsime visi vieningi Lietuvos kariai“ – Vliko Tarybos pirm. T. Blinstrubas. LKVS „Ramovės“ Centro valdybos pirm. Ed. Vengianskas sveikino kariuomenės šventės progą ir taip pat Lietuvos kariuomenės 50 metų i Vilnių įžengimo progą. „Ramovėnai i kariuomenę rėmė skautus. Ramovėnai visą laiką rėmė Vlika. Vienybėje – galybė“ – skautų vardu V. Jokubaitis. „Tikėkimės, kad mūsų tėvynė bus laisva“ – E. Legeckienė. Išnešus vėliavas, sekė paskaita, kurią skaitė dr. Robertas Vitas. Paskaitos tema buvo „Kodėl nepripažinti 1940 metais?“ Paskaita buvo gana gerai paruošta, bet mano manymu, ji neatitiko šios dienos dvasiai. Bent aš manau, kad šiandien reikia kalbėti kas mus riša, bet ne kas mus skiria.

Toliau buvo pakviesta studentė R. Variakojytė praveisti meninę programą, kurią atliko Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų grupė, vadovaujama Juozo Sodaicio. Grupė, kurią sudaro E. Aleknie, I. Pocienė, M. Radzevičienė, S. Rudokienė ir V. Urbonienė, atliko šias dainas: Tėvynės Lietuva – Bražinsko, Nežinomam kariui – sutartinė, Augo girioj – liaudies daina, Putinėlis – J. Sodaicio, Jauna sesė – laisvės kovotojų daina, Tėviškėlė – Br. Budriūno ir O. Liūdnas, liūdnas – St. Šimkaus. Užbaigiant, visi kartu su publika sugiedojo Lietuvą brangi. Po to LKVS „Ramovės“ Chicago's skyriaus pirm. kpt. Andrius Juškevičius tarė padėkos žodį visiems, visiems. Tuo ir buvo šis gražus minėjimas baigtas. Toliau sekė labai gerai ir gardžiai pagaminti pietūs su šaltais užkandžiais ir kavutė su pyragaičiais.

Mano manymu, minėjimas buvo vispusiškai pavykęs. Žavėjusi bažnyčioje, žavėjusi prie Laisvės Kovų paminklo, žavėjusi salėje. Tai buvo tikra tautinės atgaivos šventė. Padėka LKVS „Ramovės“ Chicago's skyriaus vadovybei, ypačiai, jos pirm. kpt. Andriui Juškevičiui už tebetęsiamas šias kilnias ir garbingas tradicijas. Tik gaila, kad ne visa lietuviškoji visuomenė įsijautė i tokius patriotinius ir kultūrinius renginius.

Ant. Repšienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.